

OPPLÆRINGSDELEN I FORSKERUTDANNINGEN VED DET MEDISINSKE FAKULTET, UNIVERSITETET I BERGEN. RETNINGSLINJER FOR BEREKNING AV STUDIEPOENG I PhD-GRADEN.

Vedtatt av Styret ved Det medisinsk-odontologiske fakultet 17. oktober 2012, revidert og oppdatert av Programutvalg for forskerutdanning 5. september 2016. Erstatte retningslinjer av 9. april 2008, med endringer av 23. juni 2010 og 15. desember 2010. Oppdatert 23. juni 2017 etter fakultetets navneendring.

Det vises til Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen, vedtatt 20.06.2013.

Opplæringsdelen i forskerutdanningen består av 30 studiepoeng (stp.), hvorav minst 20 studiepoeng skal avlegges etter opptak. Dersom kandidaten har oppnådd flere enn 30 stp. vil ikke de som overskrider 30 inngå i opplæringsdelen. Den resterende delen av forskerutdanningen (2,5 årsverk) skal benyttes til kandidatens prosjekt.

Opplæringsdelen skal inneholde vitenskapsteori og etikk med et omfang som gir minst 5 studiepoeng. Det er også et krav at opplæringsdelen skal inneholde trening i formidling av faglig arbeid overfor fagfeller, studenter og allmennheten. Ved Det medisinske fakultet inngår også midtveiseevalueringen i opplæringsdelen. Opplæringsdelen skal planlegges i samråd med veileder, og skal inneholde faglig kontekst, metode og teori som gir faglig dybde og bredde i eget fag, samtidig som faget settes inn i en videre ramme

Plan for opplæringsdelen skal være del av søknad om opptak til forskerutdanningen, men planen vil i mange tilfeller bli endret underveis. Endringer skal skje i samråd med veileder. Det kan søkes om godkjenning av opplæringsdelen i flere omganger, på eget skjema som finnes på fakultetets nettsider: <http://www.uib.no/mofa/forskning/forskerutdanning/skjemaer-og-avtaler-forskerutdanningen>.

Foreldelsesfrist

Eksamener eller andre opplæringsselementer som ved søknad om opptak er eldre enn 5 år ved opptak i ph.d.-programmet kan ikke inngå i opplæringsdelen. Godkjenning av spesialistutdanning, kurs i forsøksdyrlære som del av opplæringsdelen, samt opplæringsdel godkjent som del av fullført Forskerlinje unntas fra 5-årsregelen.

Frist for å få godkjent opplæringsdelen

Opplæringsdelen må være komplett og godkjent som helhet før søknad om innlevering av doktorgradsarbeid kan leveres. Det anbefales at opplæringsdelen er komplett i god tid før planlagt innlevering. Søknad om godkjenning av opplæringsselementer skal være mottatt av fakultetet senest fire uker før planlagt innlevering.

Opplæringsdelen ved Det medisinske fakultet

Obligatorisk del:

- a. Grunnkurs i medisinsk og helsefaglig forskning: MEDMET1 8 studiepoeng eller INTH301 6 studiepoeng. Omfatter emner i vitenskapsteori, forskningsetikk og vitenskapelige metoder. Tilsvarende kurs fra andre institusjoner kan godkjennes etter særskilt søknad.
- b. Formidlingsaktiviteter tilsvarende 6 studiepoeng. Disse godkjennes samlet under emnekode FORMIDL901. Alle formidlingsaktiviteter må dokumenteres samtidig. Formidling ut over 6 studiepoeng godkjennes ikke i opplæringsdelen. Se tabell under for hva som kan inngå og hvordan det skal dokumenteres.

- c. Midtveiseevaluering er obligatorisk for kandidater tatt opp i ph.d.-programmet fra og med høstsemesteret 2009. Midtveiseevalueringen gir 1 studiepoeng, og kan ikke inngå som formidlingsaktivitet.
- d. For kandidater med forskningsprosjekt hvor det inngår bruk av forsøksdyr, er opplæring i bruk av forsøksdyr i medisinsk forskning (LAS301 og LAS302/LAS303) obligatorisk. Tilsvarende kurs fra andre institusjoner kan godkjennes etter søknad.

Valgfri del:

En rekke opplæringsselementer kan godkjennes i den valgfrie delen av opplæringsdelen

Forskerkurs

Forskerkurs kan være arrangert av Det medisinske fakultet, andre fakultet ved Universitetet i Bergen eller ved andre universiteter eller høyskoler i Norge eller utlandet. Der det arrangeres fagrettet/forskningsområde relatert opplæring på fakultetet, forutsettes denne å inngå i opplæringsdelen.

Deltakelse i forskerkurs uten studiepoengnormering kan godkjennes etter søknad, for beregning av studiepoeng. Godkjenning forutsetter innlevering av dokumentasjon for kursopplegget (timeplan, kursbeskrivelse og pensum), samt bevis på at kandidaten har fullført og bestått kurset. Kurs krediteres med hele studiepoeng etter ECTS-normering (1 studiepoeng per 25-30 timers arbeid inkl. selvstudium og eksamen). Kurs som gir mindre enn ett studiepoeng (<25 timer) godkjennes ikke, og flere mindre kurs kan ikke slås sammen.

Det er dessverre ikke kapasitet til å gi forhåndsgodkjenning for eksterne kurs.

Individuelt pensum

Der det ikke foreligger kurstilbud eller andre muligheter for opplæring innen kandidatens forskningsfelt, kan individuelt pensum (spesialpensum) godkjennes etter forhåndssøknad til Programutvalg for forskerutdanning. Beskrivelse av spesialpensum skal være slik at det er mulig å vurdere innhold, nivå og omfang. Eksaminasjon gjennomføres av veileder med en sensor oppnevnt av instituttet.

Opphold ved utenlandsk forskningsinstitusjon

Dersom kandidaten reiser ut for å lære teknikker, utføre forsøk eller andre faglige aktiviteter, kan opphold ved utenlandsk forskningsinstitusjon godkjennes som del av opplæringsdelens valgfrie del. Det kreves rapport om oppholdet i etterkant (signert av kandidat og veileder) samt bekreftelse fra vertsinstitusjonen på oppholdets varighet og innhold.

Klinisk spesialitet godkjent i Norge

Inntil én medisinsk eller odontologisk spesialitet godkjent i Norge, kan godkjennes. Annen spesialitet kan også vurderes, men bare dersom det kreves master for å få opptak til spesialistutdanningen.

Tabell for beregning av studiepoeng i opplæringsdelen

Kategori	Aktivitet	Stp.	Beskrivelse
Obligatorisk del: Grunnkurs	Grunnkurs: MEDMET1	8 stp.	Vitenskapsteori og etikk. Kandidatene skal ta <u>ett</u> av disse kursene.
	Grunnkurs: INTH301	6 stp.	
Obligatorisk del: Formidling	Formidling: FORMIDL901 Godkjennes samlet.	6 stp.	Formidlingspoeng kan oppnås ved deltakelse på nasjonal eller internasjonal kongress, ved forelesning eller artikkel. Se spesifikasjoner under.
	Deltakelse i nasjonal eller regional konferanse med fremleggelse (poster eller muntlig innlegg). For å kunne godkjennes i denne kategorien, må arrangementet ha deltakelse og foredragsholdere fra flere institusjoner. Presentasjon av forskningsresultater på institusjonsinterne seminarer godkjennes ikke som nasjonal/ regional konferanse.		1 stp. pr. fremleggelse, maks 3 stp. kan oppnås på denne måten. Det skal være ulike elementer i ph.d.-prosjektet som presenteres. Samme fremleggelse presentert ved flere anledninger vil kun gi uttelling en gang, med mindre det er snakk om en poster og ett muntlig innlegg. <u>Dokumentasjon:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Fremleggelsen (poster, abstract, power point-presentasjon etc.) og, • Programmet for konferansen (og evt. utdrag fra abstractbok) der deltakelse, dato, sted og arrangør fremgår og, • Bekreftelse på deltagelse fra konferansearrangør dersom dette ikke fremgår av programmet

	<p>Deltakelse i internasjonal konferanse med fremleggelse (poster eller muntlig innlegg).</p> <p>For å kunne godkjennes som internasjonal konferanse, må konferansen ha internasjonal deltakelse og foredragsholdere fra flere land.</p>		<p>2 stp. pr. fremleggelse, maks 6 stp. kan oppnås på denne måten.</p> <p>Det skal være ulike elementer i ph.d.-prosjektet som presenteres. Samme fremleggelse presentert ved flere anledninger vil kun gi uttelling en gang, med mindre det er snakk om en poster og ett muntlig innlegg.</p> <p><u>Dokumentasjon:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fremleggelsen (poster, abstract, power point-presentasjon etc.) og, • Programmet for konferansen (og evt. utdrag fra abstractbok) der deltakelse, dato, sted og arrangør fremgår og • Bekreftelse på deltagelse fra konferansearrangør dersom dette ikke fremgår av programmet
	<p>Original faglig eller populærvitenskapelig forelesningstema (minimum 30 minutter)</p>		<p>1 studiepoeng pr. forelesning, maks 3 stp. kan oppnås på denne måten.</p> <p>Det gis kun ett studiepoeng per forelesning selv om den varer i en dobbelttime.</p> <p><u>Dokumentasjon:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bekreftelse fra kursansvarlig/arrangør som inneholder omfang, dato, tittel på forelesning og hvem som var publikum
	<p>Populærvitenskapelig skriftlig artikkel / kronikk innen eget fagfelt, wikipedia-artikkel (min. 1000 ord), eller faglig artikkel som ikke utgjør grunnlag for opptak eller inngår i avhandling.</p>		<p>1 stp. pr. artikkel/kronikk, maks 2 stp. kan oppnås på denne måten.</p> <p><u>Dokumentasjon:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikkelen/ kronikken • Ved wikipedia-artikkel må det i tillegg legges ved dokumentasjon på hvordan artikkelen så ut da den ble publisert, med dato.
<p>Obligatorisk del: midtveis-evaluering</p>	<p>Midtveisevaluering (innen 2/3 av ph.d.-perioden)</p>	<p>1 stp.</p>	<p>Obligatorisk for kandidater tatt opp etter 1. august 2009. Kandidat og veileder skal i samarbeid med instituttet avtale tidspunkt dersom semesteret som er satt opp i utdanningsplanen ikke er hensiktsmessig.</p>

	Dyreforsøkskurs: LAS301 og LAS302 eller LAS303	6 + 4 stp.	Kurs i forsøksdyrlære (Felasa C), kun obligatorisk for kandidater som har prosjekter der forsøk på dyr er involvert.
Valgfri del	Studiepoengberegnet forskerkurs ved universitet eller høyskole		Krediteres med det oppgitte ant. stp. <u>Dokumentasjon:</u> <ul style="list-style-type: none"> Bekreftelse på bestått kurs (kursbevis/karakterutskrift)
	Forskerkurs ved andre institusjoner som ikke er studiepoengberegnet		Krediteres etter ECTS-normering (1 studiepoeng per 25-30 timers arbeid inkl. pensumlesing og eksamen). Studiepoeng beregnes for hvert kurs på bakgrunn av innsendt kursbeskrivelse, pensumliste med sidetall, timeplan og bekreftelse på gjennomført kurs fra kursarrangør.
	Individuelt lesepensum	300 sider gir 1 stp.	Maks 10 stp. kan oppnås på denne måten (3000 sider). Etter søknad til Programutvalg for forskerutdanning og eksaminasjon ved kandidatens institutt. <u>Dokumentasjon:</u> <ul style="list-style-type: none"> Pensumliste med antall sider Begrunnet søknad fra kandidat og hovedveileder der nivå og omfang er beskrevet Anbefaling fra institutt der nivå og omfang er vurdert
	Studie- eller forskningsopphold ved utenlandsk institusjon	1.5 stp./ uke.	Minimum to ukers opphold. Inntil 6 studiepoeng kan oppnås på denne måten. <u>Dokumentasjon:</u> <ul style="list-style-type: none"> Rapport om oppholdet, signert av kandidat og veileder Bekreftelse fra vertsinstitusjonen
	Godkjent medisinsk eller odontologisk spesialitet	5 stp.	Det gis studiepoeng for inntil én spesialitet. Andre enn medisinske / odontologiske spesialiteter etter egen vurdering, se over.
	Andre aktiviteter		Etter begrunnet søknad til Programutvalg for forskerutdanning. Dokumentasjon kreves.